

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Конте пошт. шл. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місцеві 6-00 год.
Чергові 14-00 :
Почтові 20-00 :
Річна 48-00 :
ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці і Англ.
Франції, Італії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 год., Німеччині 7-50 год.
Швейцарії 8 шв. фр., Чехослова-
ччині 20 ч. к., Румунії 150 лей, Бос-
гарії 7-50 год., Австрії 7-50 год.
Зміна адреси 1 год.

Телеф. Редакції 23-41.
„Друкарні“ 23-26.
В СПРАВІ ОГолошенн^я
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

„Змова світового осуду“.

(Від нашого кореспондента.)

Женева, 1. березня 1932.

День передтим, поки британський адмірал запровадив японську команду в Шангаї на свій корабель до спільного стола з командою китайською тай дав осятак Японії змогу вихопитися більш-менш достойно з того китайського улія, в який необережно валилися були японські військові шершені. — день раніше, 27 лютого британська агенція Райтера рознесла по світі довшу телеграму з Токіо, в якій — очевидно на бажання японського уряду — подано погляди цього уряду на даний момент японсько-китайської сварки. Телеграму цю переповила ціла світова преса, можливо що й польська, і наводила її нині ще раз цілу нема потреба. Тому я повторимо з неї тільки другий її уступ, просто тому, що думаємо, що зміст його, маємо на увазі дві перші точки, дуже повчальний тай що мутація мутація можна приложити його вже тепер та сподіваємося, з іще більшою влучністю з недалекою часі — також до одної з європейських держав, яка — дарма що двадцять слаба від Японії, та таки в двох пунктах залишається позаду держави Мікада. Ці пункти: образа світової opinio і одного боку, наявне легковажнє до Союзу Народів з другого.

Але вертаємось до згаданого уступу Райтерівської телеграми.

„Японський уряд, читаємо там, думає, що три чинники пруть до ускладненнє у японсько-китайському спорі. Переводом: змова світового осуду, який піднявся проти Японії, далі становить Союзу Народів, а вкінці небажане вражіння, викликане в китайських масах несправедливими виступами про великі китайські перемоги, від яких маси ці могли би повірити, що Китай єдиний роздає Японію...“

Текст цієї японської телеграми, а ще більше її зміст, повинні добре записати собі в своїй пам'яті наші посліди і ціле наше громадянство на ті періоди зневіри й анеохоти, які неминуче, паче ніж після дня, наступають на душу всякого національного борця, особливо, коли справа, якої боронить, є справою слабшої сторони, та коли матеріальна перевага противника в купі з його самопевністю, справжньою чи удаваною, підсапує мораль нашу і видають тінь на нашу віру в осягнену перемогу.

Змова світового осуду! Становить Союзу Народів! Ось що не по нутрі нападників японському і ось що його мулило тай в критичний момент причинилося до підрізання йому ніг.

Видовище високо повчаюче і високо відряд-ве одночасно.

Ще кілька тижнів, кілька днів тому японські делегати в Парижі і Женеві, а японські міністри й генерали в Токіо, виголошували в справі „небажаних втручань“ Союзу Народів їх „родивий (!) опір“ з китайцями майже такі самі щодо самовпевності і легковажності промови, які виголошували і досі при кожній нагоді виголошують у справі скромних спроб охоронування української меншини Союзом Народів віомі дипломати. А нині — яка зміна!

А світова opinio? Не можна сказати, щоб Японія принципово легковажила собі світову opinio. Навпаки: бюджет японської пропаганди дуже високий. Та що з цього? Викидуючи величезні гроші, десятки й сотні мільйонів, японська пропаганда змугла, правда, на часок придбати „прихильність“ продажною частини паризької преси; але англійської ві американської не владо, а наслідок був швидко такий, що японські дипломатичні фонди розпочали сипатися ще обильніше. Означе й це не помогло. Японська по-чечка в Парижі не знайшла покриття, а американський уряд звернув своїм банкам увагу, що коли хотять позичати гроші Японії, то робити-муть це на власний риск. За цим розпочався бойот японських товарів в Америці.

Що далі, все знаєте.

Нема найменшого сумніву, що не будь під-вому світової opinio і не будь резолюція Союзу

Народів, то вся ця історія давно була би покін-чилася: японці були би осягнені всадовилися в Манчжурії, а китайці, всім світом признаючи, бу-ли би із скаменістю душі пішли під ярмо. Міжна-родне право рахувало б це один „договір“, який потверджував би насилля. Восьмо цьому став на перешкоді Союз Народів — і то не своєю андією, а фактом свого існування. Союз Народів дав китайцям засіб зворохобити прилюдну думку; вона скристализувала симпатії, яка завжди су-проводжала справу справедливую і сторону сла-бу; вона дала Китаєві свідомість, що він ще не всім забутий.

Вже цього багато. Але Союз Народів зробив ще більше. Він перешкодив Японії перевести військову мобілізацію швидко і відразу; Японія не посміла змобілізувати цілу армію, а по волі й не-волі мусіла вдовольнитися частинним позичкан-ням резервів. Обставина ця значно ускладни-ла завдання японської команди, а віднесла шан-си і виглади китайським. Таку поміч позичаву, дарма, що тільки посередню, приніс Китаєві Союз Народів. Такий був учора сутній елемент китайської підпорності; може завтра принесе він Китаєві перемогу.

Союз Народів, як сам Господь Бог, може у-пішно допомогти тільки тим, що самі собі помага-ють. Китайці дуже влучно поведелися з початку, коли не противлячися спершу залишили своїм ворогам честь нападу й відповідальності. Одначе вони влучно поведелися й тепер, ставлячи зава-зний опір. Ось так вони не тільки заручилимю напасників наробили немало шкоди, а й позво-лили розвинутися і сконкретизуватися вкінці світовому домаганню посередництва. Тепер за справу їх — працю час. Коли ще трохи пере-тривають і передержать, то перемога буде за ними.

Торкається все те не тільки китайців і япон-ців, а й кого іншого. Увійшло в моду — і хто з нас може запититися в цьому без вини?! — лег-коважити собі і успіхи (іронічно називають „т.з.“) перед світовою opinio і клазувати собі з охоро-

Лише економічно сильні нації є сильні політично —

тому кожний українець повинен шадити, щоб скріпнє економічно себе й свою націю.

Своїм опадності повинен вкладати до

Кооперативного Банку „Дністер“

у Львові, вул. Руська ч. 20.

ни (ановже: „т.з.“), яку „дає“ Союз Народів національним меншинам, передовсім нашім. Ваш кореспондент недавно натикнувся на те, що подібні думки виявляються в українському громадян-стві з нагоди резолюції пацифікаційної і пня-вого ведення протиколонізаційної процедури. Колишній високий урядовець Союзу Народів, інтимно обшаромлений з функціонуванням охоро-ни меншости, похитуючи головою, слухав на-ших жалів, а нарешті сказав:

— Ваші земляки не мають резону в своєму скептицизмі. Меншини секція, не має мандар-мерії пі армії, тай не може ні тостро осуджувати, ні — ще менше — прислужувати уряд виконати зобов'язання. Але і Союз Народів, і його менши-на секція існують — існують, повторюю Вам, і вже цього самого існування доволі, щоб іх-стинки деяких урядів трохи нагнузувати. Бач Союзу Народів меншини в теперішній Європі бу-ли би вповні віддані на ласку й неласку против-ників, а так — все таки... Хотите, щоб я Вам ска-зав, що думаю про вашу пацифікацію? Думаю, що в ній і ви самі винуваті, тобто ваша публіка і ваша репрезентація. Винуваті ви тією недба-сті, формальною, квантитативною й амістною, а якою ви перед пацифікацією відхилювалися до охорони меншин. Недбаість ця осмілила наших противників, а результати ми бачили в осєні 1930 року. Вірте мені, якщо ваші противники бу-ли підозрівали той підлом світової думки, яку владосі вам викликати з помічю гуманних, добро-чливих і співчущих кол світу цілого, Ага! передовсім, то вони були би не зробили з вами того, що знаєте...

С. Заліський.

Ментальність з часів фєвдалізму.

ЗДОБУТКИ ПЕВНИХ

(Кореспонденція з Волині).

II.

Сен-Бев сказав: „Кожне покоління повторю-є ті самі помилки, ті самі дурниці й учитися тіль-ки власним досвідом. Історія — бездонна криниця забуття“

Сучасне покоління польських „кресових“ політиків, очевидно, мусить робити помилки й дурниці минулих поколінь і прийти до ерозумін-ня сучасності через власний досвід.

Трьохлітні експерименти регіоналізму і „співжиття“ на Волині дають уже потрібний до-свід, бо в результаті їх не лише нема якогось ан-ску, але навпаки — очевидні страти.

Галас, який в останній час підняли тут і на сьомовому терені найвяти майстри для цих ек-спериментів, метушня, декларації, візани, телегра-ми і т. д. — все це є лише покриншкою для тої по-рожнечі, що її залишили після себе минулі три роки. Майстри не хочуть з припиненням добре оплачуваних експериментів перейти в стан без-робітних і тому роблять останні зусилля переко-нати своїх прапелданців, що експеримент — таки владоється. Словом, це вже шлунокова політика. Навіть у місцевому офіційній „Пш. Вол.“ одна із співробітниць п. К-ка назвала роботу певних партікулярізмом.

Про те, що осягнув дорого оплачуваний гур-ток „левних“, кажуть факти. Вось шум по „Рід-них Хатах“, зйздах ВУО, нарадах і вічах робить маленька жмінка емігрантів з додатком кількох місцевих шукачів поживи та сільських темних елементів, що їх завжди можна було зеднати со-бі за гріш і чарку; є там люди, що писали істо-рію дому Романових, вези на селах чайні і „спо-живачі“ склянки „Союзу русского народа“ (як п. А.)

і т. д. Ось і всі ті українці, на сльні яких вибито в соїм тавро „мої“.

Справжня українська інтелігенція в маса „мовчить, бо благоденствує“; мовчать заломані війною, революцією, пастуком певних і хрі-зо. Мовчать особисто вперто селяни. Мовчить, як каже О. Олесь у слому вірші, „моє уст не має й далі... Але“, лише не в гори, а в комуву, в сіль-робіам, у добрі сектанства й розпущки.

Буває, що віят чи солтис виженуть його на якесь казнове віче, але після цього він знову ховається у свою духову криївку й в далі мовчить. Навже, безнадійне завдання мають певні приед-нати для співжиття цих дітей села: їх утратаю посади чи хліба не залаючи, бо вони й так уже хліба не мають.

Інша річ — інтелігенти. На їхній сльні ще можна ізнити, особливо за допомогою мораль-ного нагас, доносів і ятиску. Робиться це за допо-могою як мідного слова: „Чи не хочете втра-тити посади?“, так і відкритих доносів і мораль-ної преси в „Українській Ниві“.

Ось приклади. Десятки разів нагадувалося п. В. 300-ліття дому Романових, поки він не опя-нився в „Рідній Хаті“. На п. К. мистили ілюстра-цію горіля („і він хоче мандату“) та натякали на якийсь злочин, — і він пішов саїлами В. На дуже поважних, високо чесних людей, б. діячів УНР., робить донос, що вони, будучи урядовцями, облудно співвають гими, а в той-же час не йдуть до „Рідної Хати“ й накладають з незалеж-ним українським громадянством. К. ставлять на увагу, що він з ласки ВУО одержав посаду лав-ника магістрату, а до ВУО не вступив (т. з. До-

поси, погрози, моральний натиск у найбрутальніших формах.

І більшість тих, що ходять до „Рідних Хат“, робить це під цим моральним натиском „певних“, сиплючи від нестерпимих моральних мук, наживаючи собі хвороби серця, проводячи дні й ночі під чорним тиском страху за працю й екзистенцію.

Колиб п. поповоза Юзефський попікався проявами цього морального натиску, а яким можна порівняти хіба терор котишньої російської чорної сотні, то напевно змінив би свій погляд на осигнення „певних“ у цій комедії „співпраці“, бо переконався би, що з кожним днем все більше чесних людей відходить від певних, а залишаються біля них тільки ті елементи, що не мають або ніякої моральної вартості, або на яких уже наближається черга Барченків, П-ків і т. д.

Врешті „Українська Нива“ вряди-годи сама побиває свої голосні заяви, що українське гро-

маїнство йде в „певних“. Ось плач у ч. 3. за цей рік, що свідоме, стопроцентове громадянство не йде на вистави до „Рідної Хати“, не вважаючи на бупім то добру гру, лише а відрази до хрипліди. Хіба не досить цього одного прикладу? А в „Українській Ниві“ можна знайти багато й інших доказів подібної „співпраці“ з певними.

Ось висліди багатомумної і дуже коштовної роботи певних на Волині, які красномовно кажуть, що все це в злихйаню „буйдою“.

Якщо для польських „кресових“ політиків змало цього досвіду, то, очевидно, вони мусять набратися його ще більше. А до цього вже недалеко. Життя поплоті, але невблагано відсіває поплоту й кукіль, які лише й залишаються в руках творців регіонального співжиття та про які вони лише можуть сказати:

„Мої“.

Senex.

Фахові високі школи

та дошкільне виховання у новому законодавстві.

(Промова посолки М. Рудинської, виголошена на пленумі сойму, 26. лютого 1932 в часі дискусії над законопроектом про устрій шкільництва. — Переклад зі соймової стенограми).

Переходжу до справи фахового шкільництва. Не можемо ми калі радіти розбудовою фахового шкільництва, передбаченого законом тому, що не маємо ніодної державної української фахової школи. Знаємо, що і в майбутньому таких шкіл не дістанемо, болай як довго обов'язує закон з 31. липня 1924 р., якого § 8-ий перекреслює наші надії щодо кресовання державних фахових шкіл навіть двомовних. Про українські вже навіть і не говорю. А в польських фахових школах місця для нашої молоді майбутнє не буде — так, як не було його й досі.

Також ці постанови закону, що відносяться до справи високого шкільництва, мають для нас на жаль тільки теоретичний характер. Українського університету досі не маємо, не вважаючи на постанови § 24-ого закону з 26. вересня 1922 р. про повільське самоврядування, постанови, що мають як відомо до деякої міри характер міжнародних зобов'язань тому, що на основі цього закону Рада Амбасадорів признала суверенність Польщі над Східною Галичиною.

Коли вже говоримо про український університет, бажало б при цій нагоді спитати п. міністра, чи відомо йому, що у відповіді уряду до Союзу Народів на українські петиції в справі г. зв. пацифікації, варшавський Науковий Інститут представлений як завазок українського університету? Я дуже цікава, чи п. міністр поділяє цей погляд на завдання і характер варшавського інституту, погляд, який, як відомо, не має ніякої підстави ні в статуті цієї установи, ні в її фактичному вигляді.

Крім цього з розділу закону про високе шкільництво цікавить нас ще уступ 3-ий § 51-го, який вводить за законом номерус клявзус, що врештою існує від літ у відношенні до української молоді. На увагу засадує також § 52,

що вводить дивогляд у формі „студії громадянської науки“, зорганізованої поза об'ємом університету, імовірно щось у роді „політграмоти“, яка існує у більшості, а що ще чудніше, „студію з обсягу технічної оборони держави“. Отже таким чином крім військового зобов'язування закон вводить для студентів високих шкіл ще якусь військову підготовку („пшиспособене“) чи радше вишкіл. Якщо цього роду постанови мають взагалі якийнебудь зміст, то лише в державі під національним оглядом однородній. Однак ці речі входять у постулат державного виховання. Поверну ще до цього питання.

З черги бажано присвятити декілька завваг питанню селекції, яка знаходить у законі дуже широке пристосування. Маємо проти неї дуже поважні застереження, тимбільше, що закон не устійнює принципів селекції при переносі з нижчого щабля школи на вищий і від одного типу школи до другого. В законопроекті не говориться, якого роду буде ця селекція, чи іспит, чи інший рід ствердження способностей і знання учнів. Не відомо також, чи іспит мав би відбуватися у нижній школі, яку учень покидає, чи у вищій, до якої він бажає дістатися.

В справі європейської господарської конференції.

ВІДЕНЬ, 6. ІІІ. ПАТ. Місцева преса повідомляє, що французький уряд заздумав у зв'язку з управлінням репараційної справи скликати на вересень ц. р. господарську конференцію під умолиною, що до того часу не порозуміються держави Малої Антанти, Австрії, Мадярщини та Болгарії. На основі французької опінії було би можливе відбутися вступну господарську конференцію в Женеві в рамках комі-

Бажано зазначити, що в принципі постулат умовної селекції в значинні педагогічного добру молоді відповідно до П хисту і замишування, не розбуджує в нас ніяких сумнівів. Ми не є прихильниками обнижування рівня шкіл і знання. Ми не боїмося ніяких іспитів, ніяких дифікацій, колиб мірилом мали бути способності молоді і обсяг її знання, а не метрика. З гордістю можемо ствердити, що українська молодь є способна і радо горнеться до науки. Наша молодь, яка студіює на закордонних університетах, напр. перед війною в більшому числі на віденському університеті, а тепер у Празі та на надійських університетах, належить до найспівісбінших і найплідніших студентів, — не вважаючи на те, що зчиться буквально в голоді і холоді. Також в українських державних гімназіях вимоги є куди більші, ніж в польських гімназіях, а всетаки наша молодь може їх сповити, дарма що це переважно селянські діти, білі бураски, які заробляють на власне удержання від наймолодших літ та пробиваються через життя в незвичайно важких умовах.

Отже ми не мали би причини боятися селекції, колиб це була правдива селекція. Однак ми мусимо застерегтися проти викривлювання ідеї селекції в цілі зловного перетереблювання нашої молоді.

Переходжу до питання передшкільного виховання й освіти для дорослих. Думаю, що в діяльній треба безумовно залишити громадським установам. Розтягання державного монополі на передшкільне виховання від 3. року життя та на освіту для дорослих, означає зататгування цілості культурного життя. Для нас, для українського громадянства, ці постанови є вимково грізні. Вони ставлять під знак заперу існування і діяльність українських культурно-освітніх установ, вони змагають до того, щоб відібрати громадянству вплив на виховання дитини вже в передшкільному віці та на народній освіті.

Щож торкається повноважень для міністра, які дають йому просто диктаторську владу і обсягу організації шкільництва, програми вчання і напрямку виховання, то нікого хіба це не здивує, що Український Кляб мусить до цієї справи зайняти строго негативне становище. Для нас питання так широких повноважень для міністра не є лише питанням довіри, чи радий браку довіри до міністра, як представника шкільної політики уряду, але це є питання віддачі справи виховання нашого молодого покоління, про яку лише українське громадянство має право і обов'язок рішати, в чужі руки.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 8. БЕРЕЗНЯ 1932.

СТ. ЛЮДКЕВИЧ.

У сорокліття „Львівського Бояна“.

(1891—1931).

У ці безмірно важкі часи, в яких все ще йде бій за те, чи нам як нації „бути чи не бути“ — 40-ліття такого співочого товариства, як Львівський Боян може легко пропастися або відійти на задній план серед численних ювілейних роковин важливіших наших культурних установ, як „Рідна Школа“ чи „Просвіта“. Та це було би майбутнє великою помилкою. Історія тов-ва „Львівський Боян“ — це щось трохи більше, ніж історія одного тільки співочого гуртка; це безприблизшення один із головних шматків історії починів нашої музичної культури на Галицькій Україні.

Хоча ми вже перед трьома роками святкували 100-ліття заснування першого церковного хору в Перемишлі, — то у нашому „світському“ музичному житті — ми на диво до самого кінця XIX століття ніяк не зуміли створити якогосьбудь співочо-музичного осередка в Галичині, зокладно в центрі, у Львові. Була це справжня аномалія, що ми ще 20 літ після заснування таких культурних установ, як „Просвіта“, чи „Укр. Театр Бесід“ і т. д. — до самого 1891 р. не мали у Львові свого співочого товариства та задовольнялися (малограмотними і дуже принагідними) виступами наших гімназійних та питомецьких хорів (напр. виставка першої дії „Купала“ 1872. Кантати для духовних і світських достойників, виконувалися ад нос збірними силами) — а що ще цікавіше — на Шевченківських концертах

української громади вдовольнялися хоромними виступами польської „Лютні“, яка що правда, вдержувалася тоді головно українськими головами.

Щойно під кінець 1890. р. повстала на „Бесіді“ думка, заснувати свій співочий гурт під іменем „Боян“.

Перші конституційні Загальні Збори відбулися (за починком першого голови проф. В. Шухевича, під проводом о. П. Бажанського) дня 2. лютого 1891, — та прийняли проект статуту і вибрали перший видал в ось-якім складі: В. Шухевич — голова, д-р Ст. Федак — заст. головою, ІІ. Вахнянина — дріггент, Е. Барвінська — дриггентка, Д. Січинський, С. Хамарис, та В. Ганічакова — видлові. Перший виступ молодого співочого гуртка відбувся з нагоди вечорниць Шевченка у квітні, — із такою програмою: „Завішане“ (Заповіт) — М. Вербицького, „Молитва“ з оп. „Купала“ — Н. Вахнянина, та „Ів. Гус“ — М. Лисенка. Ше в тім самім році влаштував Боян концертні прогулянки до Станіслава (на веч. Шевченка), Стрия і Лавочного, а найближчого року (1892) відомо артистичну прогулянку до Праги з мужеським хором у числі 24-ох голосів).

Не бачу змоги передати на цьому місці хочби якийнебудь огляд розвитку товариства, а ще тимменше його хронологію. Вони повинні би по'явитися в якімсь окремій святочній виданні з нагоди тих чи пізніших роковин*).

Тут хотіли би ми тільки подати головні напрямки розвитку тов-ва „Львівський Боян“, за весь

час існування, та згадати найважливіші імена заслужених голів, дриггентів та видлових, яких участі ці напрями зазначилися.

У 40-літній історії „Бояна“ ми можемо доглянути кілька різних етапів, залежних від загального ходу історії нашої суспільності в Галичині, як і від інших львівських умов і впливів.

Перший етап становить приблизно 15 перших літ (1891—1904) розвою товариства, себе до заснування Музичного Інституту ім. Лисенка (1903) та мужеського студ. хору „Бандурист“ (1904).

Цей початковий період „Бояна“ пройшов під знаком збирання бібліотеки для хорового репертуару і взагалі, так би сказати, під знаком розмаху крил та шукання напрямних розвою. Тодішня г. зв. політична консолідація (народові і москвофілія) мала свій вплив також на консолідацію співочих сил у початкових роках Бояна. Свідчать про це теж численні імена членів, що причисляли себе до „твердох“, мови і правили протоколами, і участь Бояна в імпрезах „Русских Дам“, як і врешті концертний репертуар тих років, де чимало ще місця займали твори старих москвофілівських композиторів: Лаврівського, Матюка, та „сладивинські“ пісні.

Щойно окол 1895. р. появилася в Бояні трохи під впливом Лисенка та його галицьких учнів: О. Нижанковського, Г. Топольницького, Я. Колесси, та інших.

(Продовження буде)

* Назва „Боян“ одержала прийшла до нас із Великої України, де під кінець XIX ст. існували вже „Бояни“ (у Київі та Полтаві).

* Коротку хронологію товариства „Львівський Боян“ до 1904 написав д-ром М. Волошином — надруковано у „Музичній Календарі“ Р. Завицького за в. 1904 і 1906.

3 природи й техніки.

Правильна повітряна комунікація між Америкою і Європою.

Від 10 літ працює невиспучо „Гуднер-Цеппелін Корпорейшен“ в Америці і „Люфтішффа Цеппелін“ у Фрідріхсгафені над тим, щоб завести правильну повітряну трансатлантичну комунікацію при допомозі цеппелінів.

Наперед агадані товариства дослідили точно питання рентновності такого підприємства. Виявилось, що кожного року перепливає через Атлантийський океан 25 тисяч таких американських горожан, які мають спронуго заплатити за транспорт морем більше ніж 500 доларів. Якщо дозано до цього обставини, що цеппелін може забрати зі собою крім 80 пасажирів аж 11 тон товарів і перевезти це все понад океаном за 3 дні, рентновність перелету очевидна.

Не менше важною обставиною є питання безпеки при леті цеппелінами. Пробні леті останнього цеппеліна від 2 літ стверджують 180 пасажирських подорожей. У цій цифрі маємо вже 16 подорожей цього кермового балюну над океаном або над цілими континентами. Загалом, цей цеппелін перелетів 230.000 км. у 2321 годинах, забрав 6772 пасажирів та 14 тон листів і товарів. При цьому за два роки не було ані одного нещасливого випадку з жертвами в людях.

Якщо річ у технічній стороні підприємства, пробні до цього часу переведені леті вищезгаданого „Графа Цеппеліна“ доказали, що він наляється так само добре до подорожей в арктичних околицях і тропікальних. 96 відсотків усіх подорожей відбулося в точно означеній порі, без огляду на погоду. Навіть підчас відомого випадку цього цеппеліна у Франції, коли-то 4 мотори (на всіх 5) перестали працювати, цеппелін цілком безпечно зміг причалити до найближчої летунської приставі. Німецькі фабрики будови цеппелінів укажуть цим питання трансатлантичного лету при допомозі цими збудованих цеппелінів цілком зрілим для здійснення. З цього приводу будують у Фрідріхсгафені

нову велику спеціальну галю та новий великий цеппелін (ч. 129), який викінчать імовірно в 1933 році.

Лет цеппеліном став значно безпечнішим від часу, як почали вживати газу гелію до його наповнювання, бо гелію зовсім не западається. Правда, що в Америці де продають гелію у великих кількостях, його вивозити не вільно, проте є надія, що німецькі цеппеліни будуть також наповнювати тим газом тому, що саме недавно прийшло до порозуміння між американськими і німецькими фабриками цеппелінів.

Цеппеліни типу „Графа Цеппеліна“ наляються до правильної комунікації між Європою і Америкою, а огляда на свою велику тривалість; доказом цього одні із давніших збудованих цеппелінів, а саме „Дьос Анже-лес“, який ще в 1924 р. німці віддали американській авіаційній маринарі. Цей цеппелін брав участь ще в зимі 1931 р., себто після 7 літ служби, у великих мисах американської флотії в панамацьких каналах. А такий архітектур модерної техніки, як збудований недавно в Америці засобами „Гуднер-Цеппелін Корпорейшен“ кермовий військовий балюон „Акрон“ є ще одним доказом більше на те, що саме балюон типу цеппелінів наляються найліпше для правильної повітряної трансатлантичної комунікації. „Акрон“ досі найбільший і найшвидший зпоміж усіх кермових балюонів. Якщо переробити його на торговельний повітряний, то він перевозив би 80 пасажирів і 12 тон товарів.

Та є ще одна проблема першорядного значіння для повітряної комунікації цеппелінами, а саме авіти про стан погоди над атлантийським океаном. З цього боку все вже підготоване до правильної повітряної трансатлантичної комунікації. Бо метеорологічна служба на атлантийським океані зорганізована так знаменно, що керманці цеппеліна має щодня найточнішу карту погоди над атлантийським океаном. Ця карта є нині основою навігації тому, що дозволяє використати силу вітру, а не знову вживається з полемією для моторів або з прискоренням подорожі повітряною.

На основі пробних летів та спеціальних дослідів обчислили, що подорож цеппеліном з Америки до Європи триватиме в недалекій будучині 58 годин літом і 64 годин зимою, зате з Європи до Америки 70 годин літом і 80 годин зимою.

А. Л.

Адв. д-р Осип Когут перед судом.

Перед львівським судом присяжних зачинається в понеділок, 7. ц. м. розправа проти д-ра Осипа Когута, адвоката в Богородчанах, б. сойм. посла і б. берестейського вояки, обвинуваченого прокуратурою в Станіславові в

провинах з § 65 (підбурювання проти влади), § 81 (небезпечна погроза) і т. п., яких мав допуститися в часі посольських справоздавань віч у п'ятьох повітах. Розправа, на якій буде переслуханий 40 свідків, потреває чотири дні.

Смерть славного композитора.

У Ризі помер славний міжнародний композитор Еуген Д'Альбер у 67 р. життя на удар серця. Причиною смерті мали бути надто сильні переживання, з'язані з його розводним процесом. Д'Альбер уродився в Лондоні, батько його був учителем музики та танцюристом; виховався він над Ляго Маджоре; від життя цигана-космополіта.

Уже в 15-ім році життя Д'Альбер став славний, завдяки своїм першим композиціям; у 17-ім р. дістав уже нагороду Мендельсона за оперу, віоліно-концерт і кілька квартетів. Перший його концерт у найбільшій лондонській салі рішив про всю його майбутню кар'єру; студії свої продовжував у Відні. Все життя провів у подорожах на великих виступах. Після таких його опер як „Рубін“, „Гісмонда“, „Віліад“, „Герног“ та „Імпріонатор“ прийшли „Ніанни“, завдяки яким придбав світову славу. За цим пішла опера „Каталанна“, „Пута кохання“, „Дарована жінка“, „Мертві очі“, „Трагедія“, „Ізель“, „Бук а

Олів'єри“, „Революційне весілля“, „Голем“ та „Широко“.

Д'Альбер належав до виняткових талантів, яких наймаркантишним представником був колись Ліст, а нині Рубінштайн. Казали деякі критики про нього, що він „за мало виправляє“, дарма, що це була гра, яка поштовхувала слухачів темпераментом і вражальністю.

Цей маленький, непоказний чоловічок, який до піаного віку подобав на молодця, здобув собі поза своєю мистецькою кар'єрою ще й славу негатового романтика. Він був 6 разів жонатий. Залюбки казав він, що з його романів письменники могли би позичити не один сюжет для своїх творів. На цю тему кружляли різні анекдоти про нього. Коли нир. раз поїхав він у поштовбу подорож до Палермо, а готельний харч не задовольнив його, крикнув він у присутності своєї жінки: „У другу поштовбу подорож поїду кудінде!“.

АТЕНТАТ НА РАДНИКА НІМ. АМБАСДИ.

МОСКВА, 5. ІІІ. ПАТ. До радника німецької амбасди Твардовського, як переїздив вулицю, вистріли чотири рази бувший студент московського університету Юда Штерн. Твардовського забрали зараз до антики, щоб перевести операцію. Атенатчик арештували. Здагадуються, що атенатчик мав застрілити амбасадора Дірксена.

Більшовицький уряд повідомив офіційно німецький уряд, що Юда Штерна строго покарають і висловив надію, що інцидент не змінить приязних німецько-більшовицьких взаємин.

Атенатчик стане перед судом уже в найближчому часі. Більшовицька преса твердить, що Штерн належав до комуністичної преси. Штерн оглянуть лікарі, щоб ствердити його психічний стан.

ПІСЛЯ СХОПЛЕННЯ ЛІНДБЕРГОВОЇ ДИТИНИ.

Давнього Ліндбергового шофера Джансона арештували були в Гартфорді, бо пістунка сказала, що він старався запрянитися з нею наново. Джансон є тепер моряком на вітрильнику мільярдера Лімонта, директора Морганового банку. Джансон, мовляв, їздив автоматом похажив на те, який викрали Ліндбергову дитину. В акті, нібито, найшли пляшку молока, а в хаті

Джансона, нібито, записку заадресовану до Ліндберга, в якій повідомляли, що дитина здорова. Ліндберг відлетів аеропланом до Гартфорда, щоб бути при переслуханні Джансона. Поліція з трудом алержала юрбу, щоб не залучувала Джансона, як його вели на слідство.

Джансон доказав своє албі і його випустили. Поліція старється відшукати авто, яке було задержалося в Велдерфілд (стейт Месечузетс) і змінило номерну табличку. В авто було троє людей і дитина. Та що від хвилини схоплення Ліндбергової дитини схопили кільканашть дітей, що тепер ввійшло в значай в американських бандитів, тому не легко ствердити ідентичність Ліндбергової дитини.

ЛОНДОН, 6. ІІІ. ПАТ. Ліндберг не вірять уже, щоб поліція віднайшла його дитину, тому рішиться просити допомоги в світі злочинців. Два члени ватаги Аль Капоне: Спінтелос і Білі згодилися допомогти Ліндбергові. Це викликало сензацію в усій Америці.

ОСТАННІ ВІСТІ

ПОМЕР ЕП. БАНДУРСЬКИЙ.

ВІЛЬНО, 6. ІІІ. Сьогодні помер тут римокат. єпископ Бандурський наслідком удару серця. Покійний родився 1863. у Сокалі.

СМЕРТНИЙ ПРИСУД У ЧОРТКОВІ.

ЧОРТКІВ, 6. ІІІ. ПАТ. Сьогодні запов присуд у розправі за вбивство гр. Баворовського в Копичинцях. Обв. Сенюту засудили на кару смерті (шибеницю), обв. Стешика на кару 5-літн. тюрем, обв. Пука на 1 рік.

КРИВА ВИБОРЧА АГІТАЦІЯ У НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 3. ІІІ. ПАТ. У всіх містах Німеччини відбулися виборчі віча. У Межірічі промовляв кандидат німецьких націоналістів Дістер, у Ваймарі Гітаер. Найбільша маніфестація відбулася у Берліні під кличем: „Голосуймо проти Гітлера на Гіденбургга!“ Взляло в ній участь ок. 100.000 людей. Після маніфестацій прийшло до сутички з комуністами й гітлерівцями. Стріляли. Було багато ранених, одного гітлерівця вбили.

ДОМАГАЮТЬСЯ УСТУПЛЕННЯ ЧАН-КАЙ-ШЕКА.

ШАНГАЙ, 6. ІІІ. У звязку з невдачами Чан-Кай-Шека професори та студенти китайських університетів агітують, щоб він уступив зі становища гол. команданта. Преса домагається призначення горожанам голосу в рішенню держ. справ.

ДАЛЬШІ ТРАНСПОРТИ ЯП. ВІЙСЬКА.

ЛОНДОН, 6. ІІІ. ПАТ. З Токіо повідомляють, що висилка підмоги, яка почалася тому 4 дні, не скінчилася. В дорозі до Китаю є дальші транспорти. Лондонські кола твердять тому, що справа в Шангаю ще не поладнана та висловлюють побоювання щодо намірів Японії.

КАНДИДАТУРИ НА ПРЕЗИДЕНТА ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

НЬЮ ЙОРК, 6. ІІІ. ПАТ. Республіканці згідно зі своєю традицією іменують знову Гувера своїм кандидатом на президента, зате в республіканській партії виявляється недостача одностигідності, кандидатури множаться. Найбільші шанси з тих кандидатів має губернатор ньюйорського стейту Франклін Розевелт, який був президентом Розевелта. Та Розевелт нарається могутній політ. організації „Тамані Гоа“, тому, що усунув ньюйорського пов. шерифа Фарлі, який не зміг чи не хотів пояснити, звідки приєднав собі в банку більше ніж 300.000 дол. за 2 роки (річна його платня 15.000 річно). Дальшими кандидатами є Альф. Сміт, який перепливав у попередніх виборах у користь Гувера, та Ньютон Бейкер, бувш. міністр війни в кабінеті Вільсона та спікер палати репрезентативів посол із Тексасу Джон Гарнер. Його кандидатуру поставив пресовий король мільярдер Герст.

ЗІ СПОРТУ.

„УКРАЇНА“—АЗС 5:0 (1:0, 1:0, 3:0).

Товариські змагання між „Україною“ і АЗС-ом, які відбулися в суботу попол. на „Сьтезі“, закінчилися високою перемогою нашої дружини. „Україна“ виступила без Габриля, якого успішно заступив Лисин. Гра велась на рівній цікані. В перших двох частинах АЗС досить успішно ставив чоло сильнішому противникові, що одначе не перешкоджало „Україні“ добити двоє воріт зі стріли Труша і Діна. На 7-й хв. перед кінцем змагань виступив ще один новий гравець нашої дружини, який добив третє воріт, добитих із комбіційних тягах Трушом І. і Трушом ІІ. (2). який показав невбихну орієнтацію в підбрайковій ситуації. Скрипів виритував кілька, з'язав до оборони позицій, за що добув заслужені призначення у вищих, яких зібралось до 300 осіб. Львів. ПОГОНЬ—ЛЕХІЯ 1:1 (1:1, 0:0).

СОЙМ.

ВАРШАВА, 5. ІІІ. ПАТ. Маршал скликав пленарне засідання сойму на понеділок 7. березня. На денному порядку є запит комісії м. ін. про карно-скарбовий закон, про судові кошти.

БЕБЕКИ КИНУЛИ СЕНАТ.

У суботу сенат розглядав бюджет війства промислу та торговлі. Коли на трибуну вийшов сен. Корфанті, міністр промислу та торговлі ген. Зажичий та міністерські службовці вийшли демонстративно зі салі. Вийшли й сенатори ББ, а до них прилучилися і бувші Корфантові товариші сен. Туаіе та проф. Макаревич. На салі лишилися сенатори ендеші і польської лівниці.

ЯПОНЦІ НАСТУПАЮТЬ.

НАНКІН. Репорт, який тут прийшов із головної квартири 19. китайської армії стверджує, що сильні японські відділи наступають завзято на китайські становища біля Нан-Гейсян. Китайську головну квартиру перенесли до Ше-Ні на захід від Ку-Шань. Мета японської акції невідома.

Закордонні обсерватори стверджують, що на терені бою не зайшло нічого, що можна би назвати наступом. Всеж китайці і дальше твердять, що японці частують на захід від Нан-Гейсян.

НОВИНКИ

— Українська робітня футер Юліана Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. П. пов. Гел. 54-46. 799—2

— Магазин постелі Р. Джала, Львів, вул. Хоружина 5. (біля кін. „Аполон“) поручає до найнижчих цінах, ковдри, матраци і постіль. Переробляє ковдри по 6 зол., матраци по 5 зол. 786 58—100

— Овочеві шепи замовляти: А. Терпилак — славянсько-городничі заведення в Залужці, пошта Галич. Ціна від 0.50—2.50 зол. за 1 штуку. Жадайте цінників. 1—21

— Вечір пісень українських композиторів. Заповіджений на 7 ч. м. (понеділок) вечір пісень українських композиторів у виконанні відомої нашої співачки Дарії Бандаріської пошпичен викликати серед нашого музикального громадянства якнайбільше зацікавлення. Програма цього вечора вложена перший раз виключно з сольових українських композиторів і галицьких (як Людвигів, Барвінський, Н. Нижанковський та Кудрик) і з Великої України (як Степовий, Козичкий, Косенко, Вериківський та Ревушский). У програмі є пісні, які в переважній частині виконуватимуться перший раз взагалі на нашій естраді, що дасть нам бодай частинний перегляд новішої і найновішої пісенної літератури. Фортепиновий дотрій обняла Дарія Герасимович-Барановська. Дохід з того концерту призначений на Т-во „Українська Захоронка“. Треба надіятися, що не зважаючи на численні в теперішньому часі вечерниці з танцями, наша публіка являється громадою на концерті і тим виконає не тільки свій культурний, але і громадянський обов'язок.

— Українські авдіції львівської радіої станції. В понеділок, 7. березня ц. р. у 18.25 год. львівська радіої станція надаватиме концерт українських пісень; співатиме тенор Степан Тисак у супроводі Т. Серединського. — У вівторок, 8. березня ц. р. у 16.55 год. львівська радіої станція надаватиме реферат Антона Лотоцького „Державний світогляд Тараса Шевченка“.

— Філія „Уфотго“ у Станіславові. Як довідуємося, у Станіславові основують філію „Українського Фотографічного Т-ва“. Установчі Загальні Збори філії відбудуться в неділю, 13. березня 1932 р. в 6. год. вечором у салі „Бесіди“ при Голушовського вул. ч. 22.

— З Українського Наукового Інституту в Берліні. Дня 4. березня 1932 відбувся в Українському Науковому Інституті в Берліні виклад німецькою мовою Юрія Сімсона, професора університету в Саскечевані, „Українці в Канаді“.

— „Україна в польській романтиці“. В Українському Науковому Інституті в Берліні відбувся візит К. Маєра, директора слов'янської семінарії на університеті в Міністері, — „Україна в польській романтиці“. На візиті було 60 присутніх. Проф. Маєр згадав про появу першого твору у Кракові в українській мові 1491 р., про уступки з творів Рея, Шимонівича та Зіморонича, що торкалися України. Ширше обговорив він творчість т. зв. української школи в польській романтичній поезії — Мальчевського, Гощинського, Б. Залеського та інших. Референт заявив, що є два центри на Слов'янщині — у чеській Празі й на Моравії та другий на Україні.

На випадок простуди, грипу, запалення горла, нїгдасї, при нервових болях і домотї в костях треба дбати про поменше, рїзкоїше випорожнення і для цього акцїати шїє складики природної гїркої води „Францїска Јохета“. — Домагаїтесь у усіх аптїках і дрогерїях.

— Перерва в'язничної кари 6. посла Жука. „Тром. Голос“ приносить вістку, що 6. посла Семен Жук, який відбуває кару 2-літньої в'язниці і задержував на тяжку внутрішню недугу, вніс через лікаря подання до суду з проханням перервати йому відсиджування кари для лікування. На днях суд рішив випустити п. С. Жука на 3-місячну перерву кари.

— Товариство „Український фонд воєнних едів і сиріт“ у Львові перевело у днях 17—19 січня ц. р. збірку у львівському і станіславському воєністві, яка принесла 7.500.— золотих, з чого у цьому ц. р. вислано 150 найбільшим вдовам і сиротам малі підмоги на загальну суму зол. 1.600.—, а решту розішляється цього року. Багато осіб, які з доручення нашого Товариства переводили збірки у краю, досі ще не надіслали ні збіркових грошей, ні збіркових листів. Усіх тих Вл. П. Громадянин прохав не перерезувати цих сирітських грошей, але негайно переслати їх разом зі збірковими листами на адресу нашого Товариства. При цій нагоді Виділ Товариства складає іменем воєнних вдів і сиріт по членах УГА ширшу подяку всім Філіям і Кругам Союзу Українок, Товариствам і тим Вл. П. Громадянам, які допомогли в організації збіркової акції у повітах. Широ дякуємо усім Вл. П. Збірщикам, а в першу чергу членам Т-ва „Луг“ у Львові, які радо допомогли нам у

ВІДГУКИ ДНЯ.

З моєї приватної переписки.

„Дорогий Дмитре. Так рідко здобавемося, Ти мавши Свої Клопоти — я свої, що я побалакати нема чагоди. А бузоб про що.

Передовсім про „Новий Час“. Як добре, що Ти не боявся авалити заботи, ніби в нас не може вдержатися більше щоденників. Радію кожний раз, коли Тобі вдається число „Нового Часу“, так і як Ти напевно радієш, коли нам удається число „Діла“.

Але тимбільше грішуся, коли Тобі якесь число не вийде ідеально. Розумію — не все може головний редактор догадати, але така вже установка, що за недостатнення чи перетягнення винують люди головний редактора. Тільки один маий фейлетоніст стягає особисто на себе і громи і похвали, як ось я недавно, а нагоди виявлення адреси одного дентиста.

Хочу на отсім місці відмітити кілька недочин перетягнень.

„Бачити тріску в оці ближнього, а не бачити поліна в своїм“ — але це вже така натура людська, а журналістична, то „ще й савім“.

„Новий Час“ з 29. II. 1932...

„Цимі аними прибув до Н. Н. (Н. Н.-моя, в оригіналі правдива назва) українськї суддї. Є це третій суддїя-українець у нашому місті“.

Далі йдуть побажання щасливих літ для судді і заохота до національної роботи.

Маю враження, що за місяць той сам дописувач з глибокої провінції буде дивуватися, чому так швидко перенесли як не всіх, то бодай двох суддів-українців.

„Новий Час“ з 2. III. 1932...

„Обставина, що український радий примістив свою дочку і свого зятя в магістрату“.

Напевно ця обставина не може оправдувати українського радного. Але тим менше може оправдати автора цієї дедикатної замітки, який „ділав у корову, та попав у ворону“. Коли ще взяти під увагу, що ця ворона їла сир не з нашої бочки, то такє мисливське завзяття мені

самій збірці, а також усім жертводавцям, котрі латками причинилися до полєкшення важкої сирітської долї жінок і дітей полягдих наших героїв. — Виділ Товариства Укр. Фонд Воєнних Вдів і Сиріт. Львів, Руська ч. 3/II.

— Музей Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, вул. Чарнецького 24, маю у місяці лютому 134 каталогові числа приросту до ч. 22521 включно. В поодиноких відділах прибуло предметів: археологія 14, побутова старина 22, етнографія 105, церковна старина 3, історичні пам'ятки 6, малюнки 6, рисунки 60, графіка 103, репродукції 159, видівки 14, альбоми репродукцій 12, фотографії 217, монети 29, печатки 4, фотокаліші 381. Жертводавцями були п.п.: Береза Я., Бок О., Букатович Л., Дорош Ю., Дорошенко В., Дулик К., Качоровський Т., Коваль Я., Камінський, Когут Ф., Козако, ред. Крушельницький А., Мастикаж Я., Нижанковський Т., інж. Павлюковський Ю., Паранкевич М., Петроніш Д., акад. Студинський К., проф. Тарношинський В., Торонський А., о. Фаїєвич О., інж. Целевич К., Цинкаловський О., Ципріянович Савур М., Юрійчук Т., Янушевич Л. Ціннішими надбутками є: археологічна збірка з Володимирщини (Цинкаловський), збірка норданських солом'яних хрестиків (85) з Равшини (інж. Целевич), депозит побутових пам'яток ткацького, ковальського та кушнірського цеху з Угича (чит. „Просвіти“), та графіка Ю. Вовка (66), В. Кобринського (18), О. Кульчицької (II), Ю. Русова (4) і малюнки Я. Пстрака (6) як ілюстрації до читанок, видаваних А. Крушельницьким. — Управа Музею складає усім їм за це ширшу подяку. В часі від 7—21. лютого відбулася в залах Музею І українська протиякогальна виставка, яку відвідало 1098 осіб. Управа Музею.

— Із красної хроніки. В Угоріях, зоологського повіту перемінили утратившю школу на польську, не зважаючи на те, що всі шкільні діти — українці. — На шляху з Дрогобича до Борислава знайшли двох замерзлих жидів-прошаків; один помер, другого відвели до лікарни. При замерзалих знайшли книжечки поштової шадниці на кілька тисяч золотих. — У Станіславові „накрили“ місцевих „Парнасів“ п. С. і М., які замайновали до свого мешканця молодих дівчат і насилували їх по п'яному. — Львівський суд визнав правосудним акт обвинувачення проти Горгонових, здогадної вбивниці. Люсі За ремібані, розправа відбудеться у квітні.

— У концертному бюрі М. Тірка в понеділок, 7. березня ц. р. брюкельський смичковий квалет „Про музику“; у четвер, 10. березня ц. р. Вечір оперних пісень і арій у виконанні Г. Ліповської та Е. Москальського.

— Проба хору Т-ва Емігрантів. Особи, котрі вписалися до хору Т-ва Емігрантів, зволать

зовсім незрозуміле. Я просто відібрав би такому мисливому і карту на зброю і саму рушницю.

Каже наша пословиця: „Стріляв як кулю в пилі“. Віда тільки, що ці кулі наші сусіди дуже совісно приймають з плота.

Ось:

„Курер Львовскі“ з 3. III. 1932.

„Ujawienie szczegółów potwierdza kurtujące już oddawna pogłoski, że p. Drejanowski przeprowadza bardzo gruntowną „ukrainizację“ magistratu, przez wprowadzenie do niego całego szeregu ruskich urzędników“.

Що аначить ця „грунтонна українізація“ і той „шерег“ — галяди як вище.

„Новий Час“ з 4. III. приносить ще один недогад!

„Дня 25. лютого ц. р. на віну посла Луцького а Стрию а часі його промови заворушилися присутні і частиня зі словами: „Ганьба! Чорна кава!“ — покинули салю“.

Підчас промови відно заворушитися, відно а ріжними окликами покинути салю. Це буває все і всюди. Але як тяжко буде Тобі, дорогий Дмитре, признатися, що Ти цього не догадуєш: „Головний редактор — скажуть, — повинен був!“ А скажуть, що бачив — теж ніяково. Адже обидва а Луцьким засідаєте за одним столом, випрацюєте одну подітчину лінію і — що найбільш цікаве — в однім і тім самім Ц. К. одної і той самої партії.

Розумію Твоє прикре становище, але це наука на будуче: апертай більше уваги на чужі замітки, чи дописи. Про що терпіти за чужі гріхи?

Бо що це все чужі твори — про те а ні на хвилину не сумніваюся.

Найліпше зробити так: читати дуже уважно новинки, даючи різночасно аступні статті прочитувати новинаркам. Богато дечого можна тоді справити! Ми в „Ділі“ все так робимо і тому деякі малі фейлетони виходять поважно, а аступні статті мають немало гумору.

З надєжною пошаною

остаю
Галактион Чіпка."

являтися у вівторок, 8. березня ц. р. а 6. год. веч. в домівці личаківської „Просвіти“ при Крулякській вул. ч. 15.

— Важка новинка. По кількарічних дослідах авалося д-рови Бродіхоні знайти новий засіб, що а протисє редником на назубний камінь. Засіб цей від назвою „Сульфорицинолат“ застосований у відомій пасті Калюлот усуває назубний камінь у нешкідливий спосіб для зубів. Завдяки тій іновациї нема вже перешкоди для рационального плекання зубів.

— При нервових болях і болях голови треба негайно зжити таблетки Тогаля, які успішно втихомирюють ті бої, не впливаючи шкідливо на серце, шлунок та інші органи. Спробуйте і переконайтеся самі, але домагайтеся у авласному інтересі лише оригінальних таблеток Тогаля. Можна дістати у всіх аптїках. 2—7

3 судової салі.

ВІДГУКИ ОСТАННІХ ВИБОРІВ.

Підчас останніх виборів до союму і сенату предсідник обоводової виборчої комісії ч. 14 крем'янецької округи п. Евдокімов (ветеринарний лікар з Крем'янця), бажаючи усунути мужж довіря листи ч. 11 п. Ярмолюка, заквєстїонував його уповноваження. Мовляв: уповноважений листи сидить у азіяній, а уповноваження, підписанє його заступником, уважається недієвим і на тій підставі наказав йому покинути виборчий льокаль. Коли п. Ярмолюк у правний спосіб запротестував проти цього, п. Евдокімов завїзав поліцію, яка його заарештувала і прїтримала більше як добу. Мало того, п. Евдокімов цей річевий протест прїняв за образу і не послух алаї а іменем поліції зробив донесення до суду, обавїнуваючю п. Ярмолюка з арт. 154 і 262 к. к. Одначе судова розправа, яка відбулася у Крем'янці 22 лютого, авказала повну безпідставність доносї до суду п. Ярмолюка увїдїлив. Це є ще один а черги образок цього, як відбувалися минулі вибори. Заступав на розправі п. Ярмолюка авл. д-р С. Кміткоавський.

Нїхтї з тих, що терплять НА РЕВМАТИЗМ, ПОДАГРУ І НЕРВОВІ БОЛІ

не повинен сумніватися про те, що може авдоровіти, бо вже багато недужих вернуло прїпомочі Тогаля до авдоровлї. Таблетки Тогаля успішно побороють ті недомогання, не дають прїзбиратися мочовому квасові, який, як відомо, є причиною цих терпїнь. Нешкідливе для серця, шлуку та інших органів. Спробуйте і переконайтеся самі, але домагайтеся у авласному інтересі лише оригінальних таблеток Тогаля. Є у всіх аптїках. 1—3

З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів. Ринок 10.